

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 1026/2020 vp

### Vastaus kirjalliseen kysymykseen koronakoirien hyödyntämisen edistämisestä

#### Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Pihla Keto-Huovisen /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1026/2020 vp:

Miksi tullikoirat on jätetty pois tartuntatautilakia koskevasta hallituksen esityksestä,

mihin toimiin hallitus on ryhtynyt virkakoirien toimintaedellytysten varmistamiseksi ja niiden hyödyntämiseksi osana koronapandemian hybridistrategiaa ja

mihin toimiin hallitus on ryhtynyt, jotta seuraavaa pandemiaa ajatellen meillä on käytössämme myös järjestelmä koirien käyttämiseksi ja koiradiagnostiikan hyödyntämiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Covid-19-koronavirustauti on tartuntatautilain (1227/2016) 4 §:n mukainen yleisvaarallinen tartuntatauti. Tartuntatautilaki antaa terveystieteellisille oikeuksia rajoittaa yksilön perustuslaillisia oikeuksia päättämällä yleisvaaralliselle tartuntataudille altistuneen henkilön karanteenista (60 §) tai yleisvaaralliseen tartuntatautiin sairastuneen työstä, päivähoitosta ja oppilaitoksesta poissaolosta (57 §) tai eristämistä (63 §).

Yleisvaarallisen taudin toteamisen täytyy tapahtua mahdollisimman luotettavasti sekä yksilön että yhteisön edun nimissä. Virheelliset negatiiviset tulokset voivat johtaa tartunnan leviämiseen väestössä, ja virheelliset positiiviset tulokset puolestaan perustuslaillisten oikeuksien rajoittamiseen ilman riittävän luotettavaa perustetta. Tartuntatautilain 18 §:n mukaan tartuntatautiin toteamiseksi tarvittavia laboratoriotutkimuksia ja -tehtäviä suoritetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa ja tähän tarkoitukseen toimiluvan saaneissa laboratorioissa sekä niiden valvomisessa toimintayksiköissä. Covid-19-taudin toteaminen perustuu laboratoriotestaukseen, joka on tieteellisissä tutkimuksissa osoitettu herkäksi, tarkaksi, toistettavaksi ja käyttötarkoitukseensa soveltuvaksi. Suomessa käytettävien covid-19-laboratoriotestien tulee täyttää myös eurooppalaiset standardit.

Hallituksen esityksessä tartuntatautilain muuttamisesta HE 245/2020 vp ehdotetaan virka-apusääntelyn täydentämistä siten, että myös Tullin olisi pyynnöstä annettava virka-apua yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Oikeusministeriö suhtautui lausunnolla olleen hallituksen esityksen muotoiluun koronakoiratoiminnan säätämistä Tullin virka-apun yhteydessä kriittisesti ja kiinnitti huomiota esimerkiksi toimintaan liittyviin terveystietojen tietosuojakysymyksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että hajuerottelukoirien hyödyntäminen voi tarjota nopean ja helpon menetelmän seuloa koronavirusta. Toiminnan riski on ennen kaikkea puutteellinen tieto menetelmän lääketieteellisestä luotettavuudesta. Ministeriölle ei ole toistaiseksi raportoitu tutkimustuloksia Suomessa käynnissä olevista koronakoirahankkeista. Ministeriö selvittää laadunvarmistuksen, ohjauksen ja valvonnan keinoja liittyen hajuerottelukoirien hyödyntämiseen terveydenhuollossa pyytämällä asiasta lausuntoja keskeisiltä valvontaviranomaisilta. Tarvittavia säädösmuutoksia on mahdollista tehdä siinä vaiheessa, kun hajuerottelukoirien hyödyntäminen covid-19-taudin toteamisessa katsotaan lääketieteellisen tutkimusnäytön perusteella perustelluksi. Koirien hyödyntämisestä koronavirustartuntojen toteamisessa on kuitenkin lupaavia alustavia havaintoja, ja sosiaali- ja terveysministeriö sekä THL seuraavat käynnissä olevien tutkimusten etenemistä.

Helsingissä 10.2.2021

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru